

ששון קרקוקלי

י' בתשרי תש"ט - א' בסיון תשכ"ז

09.06.1967-13.10.1948

בן 19 בנופלו

אלבום זה

מוקדש לזכר רב

טוראי ששון

קרקוקלי ז"ל,

שנפל בעת

מילוי תפקידו

במלחמת ששת

הימים, והובא

למנוחות בבית

העלמין הצבאי

הר הרצל.

פרק ראשון

מלחמת ששת הימים,
קרבת תל פאחר.

**מלחמת ששת הימים התחילה בבוקר – 5
ביוני 1967
(כ" באייר ה'תשכ"ז) בשעה: 7:45.
והסתיימה ב – 10 ביוני
(ב' בסיוון ה'תשכ"ז)
בניצחון לישראל.**

**המלחמה התקיימה אל מול מצרים ירדן
וסוריה שנעזרו במדינות ערביות נוספות:
עיראק, לבנון, ערב הסעודית, לוב, סודאן,
תוניסיה, מרוקו ואלג'יריה.**

**בערב המלחמה היתה אווירה מתוחה
ביותר בישראל- בגלל שמדינות ערביות
רבות שסובבות אותנו איימו לפגוע בנו.**

שוטרי מג"ב מכריזים על עוצר במהלך מלחמת ששת הימים.

**הסורים הפגיזו את רמת הגולן,
הירדנים צולפים בירושלים, נאצר נשיא
מצרים שלח כוחות גדולים ורבים לעבר
חצי האי סיני, גירש את חילי האו"ם
והכריז על סגירת מיצרי טיראן לכלי
שייט ישראלים.**

**מצרים הזרימה יחידות צבא רבות לחצי
האי סיני, וריכוז הצבא המצרי בחצי האי
סיני יצר איום אצל מדינת ישראל.**

איום זה אילץ את ישראל לגייס את כוחות המילואים שלה, תוך פגיעה קשה בפעילות המשקית.

**כניסת כוחות עיראקיים לירדן, בדרכם
לגדה המערבית, יצרה איום לחלוקת
שטחה של ישראל לשניים על ידי תקיפת
"מותניה הצרות"**

**– רצועת החוף
באזור נתניה
שחיברה את
הצפון עם
הדרום.**

**צה"ל יצא למבצע השמדת חיילי האויב
של מצרים, ירדן וסוריה.
בשעה 8:15 נשמע בקשר מילת הקוד
'סדין אדום' וצה"ל פתח במתקפה אל
עבר הצבא המצרי בחצי האי סיני
וברצועת עזה.**

מכשיר קשר צהלי

**חיל האוויר הישראלי הנחית מכה
אווירית, כמעט בו זמנית, על כל שדות
התעופה המצרים וכתוצאה מכך חיל
האוויר המצרי שותק כמעט לגמרי
למשך שארית המלחמה.
מיד לאחר המכה הראשונה, הותקפו גם
שדות התעופה של חיל האוויר הסורי
וחיל האוויר הירדני והופצץ גם שדה
התעופה העיראקי המערבי ביותר.**

דגל חיל האוויר הישראלי

**כ-350 מטוסים הושמדו ביום הראשון
למלחמה מתוך כ- 600 המטוסים שהיו
למדינות הערביות הלוחמות.**

**המלחמה ארכה שישה ימים ובה שחררה
מדינת ישראל שטחים נרחבים , ובין היתר
את: סיני , רצועת עזה , רמת הגולן ,
הגדה המערבית ומזרח ירושלים.**

**המלחמה ארכה שישה ימים ובה
שחררה מדינת ישראל שטחים נרחבים
בין היתר את: סיני , רצועת עזה , רמת
הגולן , הגדה המערבית ומזרח
ירושלים. שטחים אלה הגדילו את
שטחה של מדינת ישראל פי שלושה
משטחה של ישראל קודם למלחמה.**

קרבת תל פאחר הוא קרב שנערך בשעות אחר הצהריים ביום הרביעי של מלחמת ששת הימים-9 ביוני 1967.

כוחות צה"ל בצומת האמאיקס, כ-400 מטר ממערב לתל פאחר. מימין טנק AMX-
סורי נטוש. התמונה צולמה ב-10 ביוני 1967

הכוחות הישראליים היו- גדוד 12 בסיוע פלוגת טנקים מגדוד 377, וסיירת גולני.

הקרבת תרחש במסגרת ההבקעה של צה"ל ברמת הגולן בחזית הסורית במלחמת ששת הימים כחלק ממהלך הפתיחה של כיבוש רמת הגולן .

טנק ישראלי ברחוב בטבריה, בדרכו לקרבות ברמת הגולן

**העלייה לרמת הגולן בכוחות גדולים
אפשרית רק במספר קטן של צירים
עיקריים, ומערך המוצבים שתל פאחר היה
חלק מהם, שלט באופן מוחלט על ציר
העלייה הצפוני ביותר.**

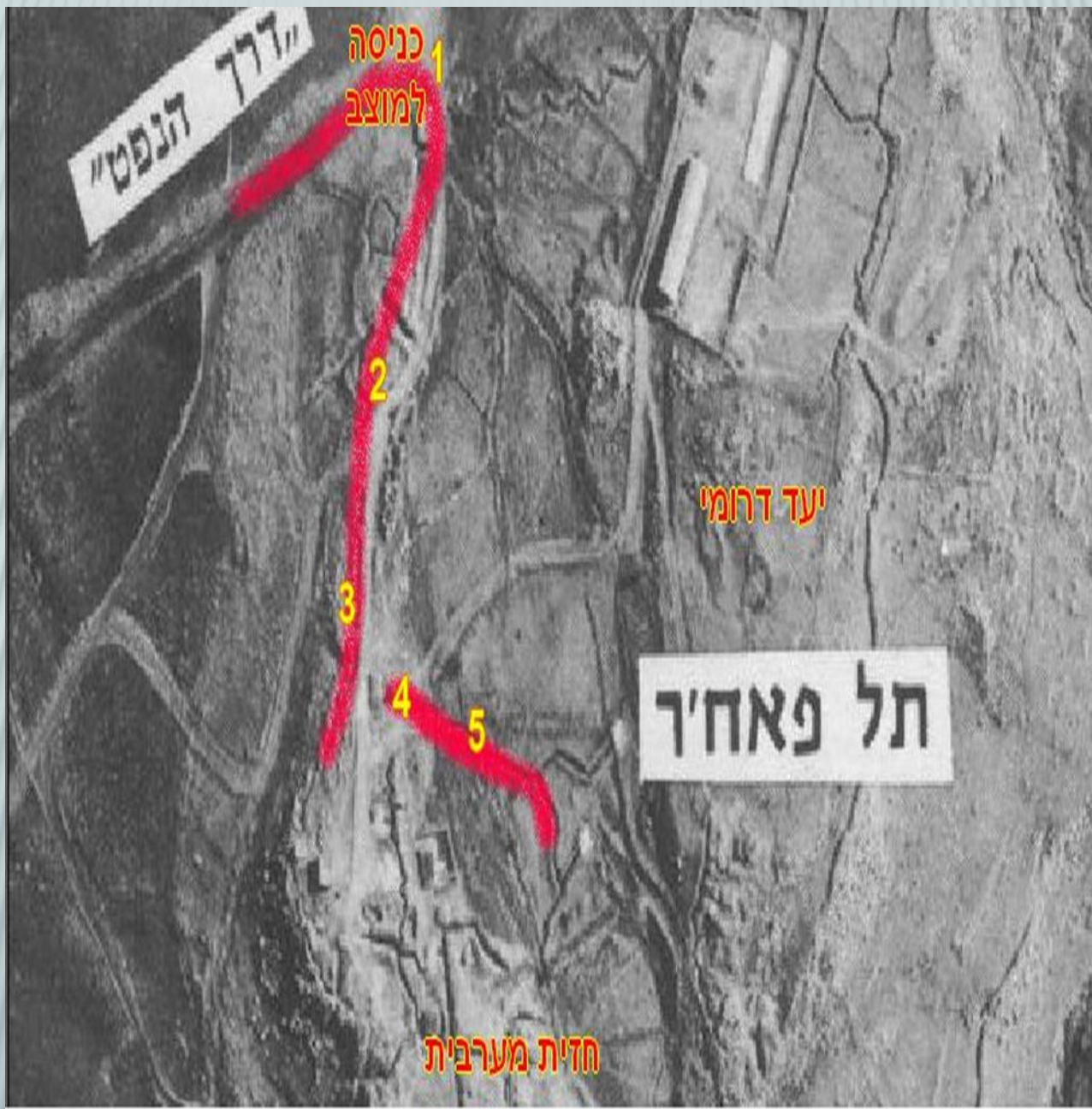
**מבט ממצדית בחלק הצפוני של
תל פאחר**

**בתוכנית הקרב המקורית, היה על הגדוד
מיועד לתקוף את התל מחלקו העורפי,
ממזרח.**

**לשם כך היה עליו לנוע על דרך העפר
של אורך תעלת ההטיה הסורית עד לכפר
עין א-דיסה ושם לעזוב את הדרך ולעלות
עד לציר הנפט שממזרח, ולהמשיך עליו
צפונה אל עורף המוצב.**

חלק מתעלת ההטיה בימינו.

דרך הנפט

1 כניסה למוצב

2

3

4

5

יעד דרומי

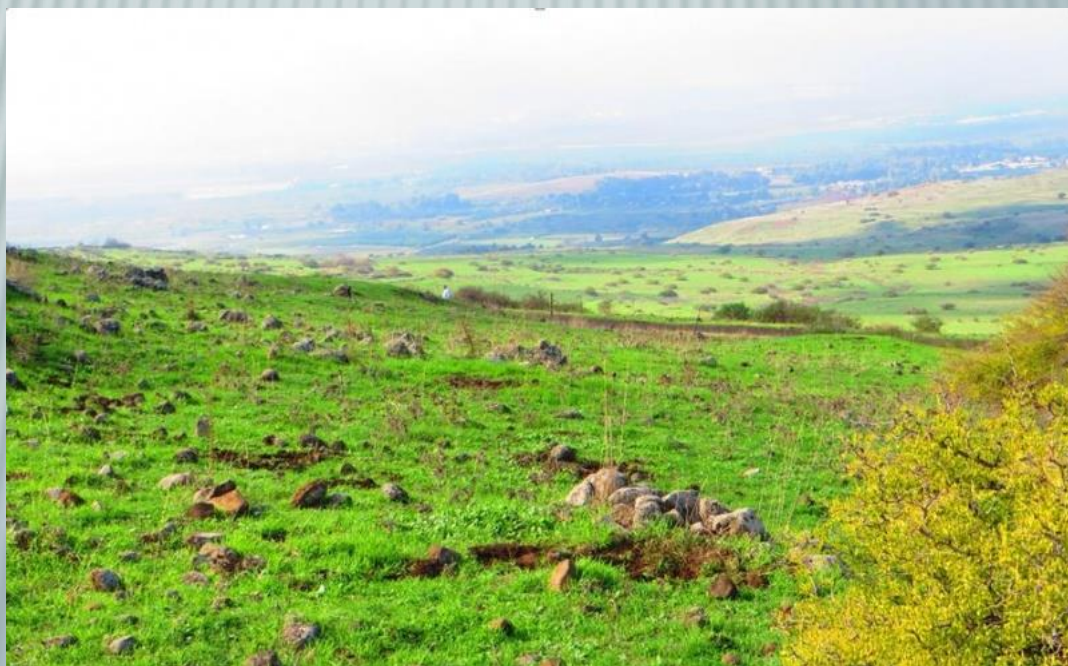
תל פאח'ר

חדית מערבית

**על פי ניתוח השטח מתצפיות ומצילום
אוויר היה הנתיב שעבר כולו במדרון
מתון ועל כן היה עביר לכלי רכב.**

**בשעה 14:35 הגיע הכוח לנקודת הפניה,
מתחת לכפר עין א-דיסה. והקצין המנווט
זיהה בוודאות את מקום הפניה ואישר
שניתן לעבור בנסיעה בנתיב שנבחר,
ודיווח למג"ד שהדבר אפשרי.**

אך מפקד פלוגת ז' של השריון, זאב
נמיר, טען שהטנקים מתחפרים על
השילוט הישן באתר ההנצחה בתל פאחר
הדופן של דרך ההטיה ולא מצליחים
לעלות.

לבסוף החיילים עלו לעמדות ירי בגבעה
סמוכה וירו מספר פגזים על תל פאחר.

חיילים בקרב תל פאחר

ב-16:22 דווח "תל פאחר בידינו".

הקרב לצערינו גבה מכוחותינו 34 הרוגים וכ-100 לוחמים נפצעו.

לוח הזיכרון החדש עליו חקוקים שמות הנופלים בקרב

**ככל הנראה הסיבה לכך שהפגיעה בנפש
ובגוף היתה כה גדולה היא העובדה
שהקרב נערך בניגוד לתוכנית המקורית,
ועל כן מהלכים אחדים בו השתבשו
ונכשלו.**

האנדרטה המרכזית שהוצבה במקום במלאת 50 שנה למלחמה

בדומה לקרבות אחרים בהם היו נפגעים רבים, רבו בקרב הזה גם מעשים יוצאי דופן של לוחמים ומפקדים, שעליהם חלקם זכו בעיטורים.

**כמבצע צבאי, מלחמת ששת הימים
מהווה את אחת ההצלחות הגדולות
ביותר בתולדות המלחמה בעידן
המודרני.**

**המלחמה הסתיימה ב – 10 ביוני
בניצחון לישראל.**

פרק שני

ששון קרקוקלי ז"ל - חייו

**ששון נולד
בבגדד שבעירק
בתאריך י' בתשרי תש"ט -
13.10.1948**

**ליוסף ונעימה קרקוקלי.
משפחת קרקוקלי עלתה לארץ
והתיישבה בירושלים שכונת תלפיות
כששון היה בן ארבע לערך.**

**ששון למד בבית הספר היסודי
'תלפיות'.**

**ולמרות שעמד בהצלחה
בבחינות הסקר בכיתה ח' הבודק
ידע כללי החליט להמשיך את
לימודיו התיכוניים בבית-ספר
תיכון ערב- 'בית חינוך'.**

בית החינוך- תיכון עירוני ג

ששון היה פעיל בתנועת "הנוער העובד
והלומד" שסיימתה היא "לעבודה,
להגנה ולשלום - עלה והגשם! עלה
נעלה".

**סיסמה זו מבטאת את חמשת ערכי
התנועה החשובים:
סוציאליזם, הגנה, שלום, ציונות,
ודמוקרטיה.**

**והיא לקוחה מתוך שיר של "משורר
הנוער העובד".**

**ששון היה שמח תמיד ולא נשמעה
תלונה מפיו אף פעם, מקובל ופעיל
בחברתו ובחיי-הכיתה.**

**משפחתו אמנם לא דרשה ממנו שיעבוד
אך הוא היה עובד ב"בנק הפועלים"
כנער שליח ובשנתיים האחרונות
ללימודיו בבית-הספר התיכון עבד
ב"מבטחים". את עבודתו עשה
במסירות וגם היה שקדן בלימודיו.**

תמונתו של ששון קרקוקלי ז"ל

**בזמנו החופשי ששון עסק בספורט,
צילומי נוף ובנוסף גם היה עומד
בחליפת מכתבים עם הנוער היהודי
בגולה.**

**בסוף שנת-הלימודים תשכ"ו ניגש
לבחינות-הבגרות ובאוגוסט 1966 גויס
לצה"ל. עברו ששה חודשי-שירות וששון
צורף לקורס מ"כ אשר סיים בהצלחה.
במשך שבועיים ימים הספיק ששון
להדריך במחנה - אולם אז פרצה
מלחמת ששת הימים. ביום החמישי
לקרבות, הוא א' בסיון תשכ"ז
(9.6.1967), השתתף בקרב שנערך
בתל-פאחר.**

**ששון קרקוקלי הובא לקבורה בבית-
הקברות הצבאי בעפולה ולאחר זמן
הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות
הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים.**

An open book with white pages is shown from a high angle, resting on a stack of several closed books with yellow and green covers. The background is a light, neutral color. Overlaid on the open book is the Hebrew text 'סוויזת מכת'יבת האלבוים' in a bold, black, sans-serif font. The text is arranged in two lines: the first line contains 'סוויזת מכת'יבת' and the second line contains 'האלבוים'.

סוויזת מכת'יבת
האלבוים

**נפגשנו לראשונה בבית הספר על מנת
להכיר,
דיברנו על התהליך שלפנינו ועל
החשיבות האדירה של הנצחת חללי
צה"ל.**

**בנות הקבוצה הגיעו למפגשים מלאות
מוטיבציה ורצון ללמוד עוד על ששון
קרקוקלי בכדי להנציח אותו בצורה
המכובדת והטובה ביותר המתאימה
לאדם כה חשוב ויקר.**

**הבנות התרגשו מאוד כשהבינו שהחלל
שלזכרו נכתוב אלבום הוא ששון קרקוקלי
ז"ל,
ובאופן מיידית התחלנו לחפש עליו חומרים
ומידע.**

**ששון , כפי שידוע וכתוב באלבום נהרג
בקרב תל-פאחר שהיה חלק ממלחמת
ששת הימים, בשנת 1967.**

**במהלך המפגשים למדנו על ששון
קרקוקלי- מתי נולד, מהן האיכויות שלו,
מה עבר בחייו, ובאיזו מלחמה נפל.**

**אך מהלך הכתיבה היה מורכב מכיוון
שהתקשינו למצוא מקורות מידע אודות
ששון קרקוקלי ז"ל.
מה שהוביל לכך שכל פרט אודות ששון
היה יקר ערך ומשמעותי בעינינו.**

**העבודה על כתיבת האלבוּם העלתה
הרבה שאלות, תהיות ומחשבות,
והעבירה את הקבוצה תהליך חשוב.**

**במהלכו ניסינו להבין את מהלך מלחמת
ששת הימים ואת קרב תל-פאחר.
פעמים רבות בנות הקבוצה 'הוצפו'
מבחינה רגשית ועצרנו את תהליך
העבודה ודיברנו עליו בכדי לעבד את
החומר.**

דבר התלמידות:

במהלך כתיבת האלבום עלו בנו הרבה
תחושות שלא תמיד הבנו אותם ולא
ידענו איך לקרוא להם ביניהם תחושת
אובדן, פחד, עצב, כאב וצער.

אבל לאורך כל העבודה הבנו את פועלם
הגדול של אותם אנשים שמסרו נפשם
למען עם ישראל וארץ ישראל.

ובפרט, לששון קרקוקלי.

דבר הסטודנטית:

תהליך הכתיבה היה לי מאוד מיוחד-
הכרתי בנות צעירות מאוד ובעלות
מוטיבציה להנצחת חללי צה"ל.
שמחתי לעבוד איתן ולכתוב איתן את
האלבום,

תהליך הכתיבה נעשה עם התאמה לגיל
הבנות והצרכים הנפשיים שעלו במהלכו.

במהלך הכתיבה חוויתי חוויה מיוחדת,
הרגשתי צורך להנציח את ששון קרקוקלי
ז"ל בצורה הטובה ביותר מתוך למידה
ממקורות דלים שהיו ברשותי על האדם
המיוחד שהוא.

**כשלמדתי על ששון התמלאתי תחושה של
הערכה בנוגע לאישיותו הקורנת ותרומתו
החשובה למדינת ישראל.**

**זכיתי לקחת חלק בפרויקט החשוב הזה,
מעט לגלות ולדעת יותר על חייהם ואת
פועלם של אנשים שמסרו נפשם למעננו
במהלך קרבות למען עם ישראל וארץ
ישראל לאורך השנים.**

**תודה לעוסקים במלאכה, למי שהגה את
הרעיון, לצוות, לתלמידות המתוקות
אשרי עם ישראל שמנציח וזוכר חלליו,
ושלא מפחד מדרך ארוכה.**

שיראל נתניא

ביה"ס ממ"ד אתרוג גבעת זאב, תש"פ
פרויקט הכנת אלבומי הנצחה לחללי
צה"ל

בית הספר ממ"ד אתרוג גבעת זאב, הנו
בית-ספר שש שנתי [חטיבה צעירה-
כיתות א'-ו'], בו ישנן גם כיתות מקדמות.
בביה"ס מתקיימת תכנית לימודים ענפה,
הכוללת את כל מקצועות הליבה של
משרד החינוך, ועוד תוספות והרחבות
רבות.

בבית הספר ישנה חשיבות עליונה לכך
שתלמידיה ירגישו בנוח, מוגנים
ובטוחים.

**בבית הספר עוסקים בפיתוח החינוך
החברתי-ערכי-קהילתי, בנוסף לחינוך
האקדמי ולהכנה לחיים.**

**לאורך השנים האחרונות פותח תלב"ס
חברתי-ערכי-קהילתי המשלב למידה
עיונית של עשייה חברתית-קהילתית; מה
שהפך את ההשתלבות החברתית
בקהילה משמעותית ומובנת הרבה יותר
עבור תלמידינו.**

בקהילת בית ספרנו נמנים לצערנו מספר חללי צבא הגנה לישראל:

- אוריאל פרץ.**
- אלירז פרץ.**
- גבריאל עוזיאל.**
- אלון בביאן.**
- דביר עמנואלוף.**

**אותם אנו זוכרים ומנציחים במהלך
השנה בכלל וביום הזיכרון בפרט.**

**השנה חברנו לפרויקט של הכנת אלבומי
הנצחה לחללים; מתוך ניסיון להעמיק את
העשייה ואת ההבנה של תלמידינו
לנושא.**

**בתהליך העבודה של התלמידות עם
שיראל הסטודנטית ממכללת אפרתה על
האלבומים חוינו הזדמנות ללמוד
ולהתחבר לסיפורם של חללי צבא ההגנה
לישראל.**

ללא ספק, שיתוף-פעולה זה עם ארגון יד-לבנים ומכללת אפרתה הנו המפתח להצלחת הפרויקט, ואנחנו מודים ומעריכים ביותר את השותפים. ראינו שגם להם היה זה תהליך משמעותי ומלמד ביותר.

מרגש היה לראות את החיבור שנוצר בין הסטודנטית לבין התלמידות, ואת הפתיחות לחינוך המיוחד. הסטודנטית גילתה את היכולות של התלמידות, הסקרנות, הלמידה, ההתלהבות.

נכתב על-ידי:

אילה נתניא, מחנכת כיתות א'-ב' ורכזת שכבות א'-ב'.